

VIRVE SAMMALKORPI *Piiloleikki*

Virve Sammalkorpi

Piiloleikki

Romaani

SAGA Egmont

Piiloleikki

Cover designer: Rebecka Porse Schalin

Copyright ©2024, 2025 Virve Sammalkorpi and Saga Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788727254715

2nd POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Terholle,
valitsemalleni isälle,
miehelle joka teki perheen
10.4.2025

1

Heräsin huoneessa, jonka muistin hyvin menneisyydestäni. Se ei ollut muuttunut juurikaan. Ikkunassa oli metalliset sälekaihtimet ja seinällä kehystetty, auringossa kauhtunut juliste. Huonekaluja oli vähän ja lattia paljas. Matkalaukkuni peittivät sen kokonaan. Olin etsinyt yöllä väsyneenä yöpaitaa ja hammasharjaa, ja avoimet laukut retkottivat siivottomasti siinä, mihin olin ne jättänyt. Yöpaitaa en ollut löytänyt, joten olin nukkunut alasti niin kuin kotona helteiden tultua.

Täällä ei tosin ollut kesähelle, vaan ankea, auringoton kevät. Olin ehtinyt kastua läpimäräksi luotisuoraan putoavassa, armoittoman kylmässä vesisateessa niinä minuutteina, kun veivasin itseni ja matkatavarani yöllä taksista rappukäytävään. Koska kello oli paljon, ei tullut kuuloonkaan, että olisin pyytänyt isäntäväkeä apuun. He leikittelivät unen ja kuoleman rajamaastossa erilaisten lääkkeiden, painopeittojen, korvatulppien ja happimaskien avulla, tai niin ainakin oletin. Kaivoin siis vanhan tutun avaimen

käsilaukusta, huokaisin syvään ja tartuin matkalaukkuihini, joiden kantamiseen olisi tarvittu sherpa.

Oikeaan kerrokseen selvittyäni en kuitenkaan päässyt lepäämään niin kuin olin toivonut, sillä toinen lääkityistä muumioista kurkkasi ovenraosta. Se oli tätini Martta, pienempi, hauraampi ja harmaampi kuin olin osannut edes kuvitella, mutta ehdottoman elävä.

”Herraisä, Päivi, oletpa sinä lihonut.”

Olin tullut kotiin.

Emme halanneet. Vuodet Ranskassa olivat tartuttaneet minuun rutiininomaisen tavan tarttua ihmisiä kevyesti olkapäistä ja suikata ilmavat suukonkaltaiset vuoroin yhdelle ja sitten toiselle korvalliselle. Minua uteliaasti mittaileva, keppeinsä nojaava, arkinen täti muistutti kuitenkin menneisyydestä tutuista sovinmaisista tavoista. Henkilökohtaiselle reviirille tunkeutuminen ei ollut suvussamme sopivaa.

”Otatko yölinnun?”

Martta ja Martan yömyssyt. Oli huojentavaa, että jotkin asiat olivat ennallaan, vaikka viikatemies lymyilikin taustalla.

Otimme pienet konjakit. Katselin tätiäni ja mietin, että jos minä olin lihonut, hän oli laihtunut. Ei, *laihtua* oli liian keveä verbi; hän oli haihtunut. Jäljellä oli vain pää ja muut luisevat kohdat, nivelet suuret kuin ryhmysauvassa. Itsevarmuus oli pysynyt lujemmin kuin rasvakerros, ja tunnistin hänen äänensä ja jutunsa niin kuin näitä vuosia ei olisi ollut välissä. Hän oli todiste siitä, että joissain asioissa ikä oli vain numero. Korkeasta iästään huolimatta tätini oli virkeä ja kirkassilmäinen, itsensä oloinen.

”Olen jättänyt kaikki paheet”, hän kehaisi ja luetteli liudan minun korvaani ravitsemuksellisesti tärkeitä elintarvikkeita, joita hän ei enää käyttänyt.

”Alkoholista et ole raaskinut luopua.”

Täti napsautti suutaan närkästyneesti. Alkoholi rentouttaa, laskee verenpainetta ja desinfioi elimistöä, sain kuulla. Sitä paitsi alkoholin käytön lopettaminen aiheuttaa vieroitusoireita.

Lopulta täti päästi minut nukkumaan. Hän köpötteli keppiinsä nojaten Leon, kuten hän elämänkumppaniaan kutsui, viereen. En varmaan ikinä tottuisi mokomaan tuttavallisuuteen; minulle professori Hikipää olisi aina professori Hikipää. Ja pian meidänkin suvussamme olisi yksi Hikipää, oikein virallisesti, niin uskomatonta kuin se olikin. Professori Hikipään päivät olisivat sen sijaan pian luetut. Hän lähestyi jo sadan vuoden merkkipäälua.

Paljon oli tapahtunut sen jälkeen, kun päädyin professori Hikipään vuokralaiseksi hänen asuntonsa pieneen palvelijahuoneeseen parikymmentä vuotta aiemmin. Muistin kuitenkin yhä sen irtonaisen vapauden, kauhun- ja toivonsekaisen seikkailuntunteen, kun seisoin hänen ovensa takana ensi kertaa. Olin juuri jättänyt aviomieheni, ja se oli sekopäisintä ja villeintä mitä olin siihenastisessa elämässäni tehnyt. Jotain villimpää tapahtui tosin sen jälkeen, mutta siitä tiesi vain yksi minun lisäkseni, eikä hänkään oikeastaan. Professorin vuokralaiseksi muuttaessani olin kuitenkin ollut pieni tottelevainen ihmissotilas, joka oli suorittanut koulunsa, tutkintonsa ja säälliset siirtymäriittinsä – nuorena solmittua avioliittoa myöten – oikeassa järjestyksessä, oikeassa tahdissa ja kaikin puolin mallikelpoisesti. Ja sitten tapahtui jotain, kutsukaamme sitä vaikka identiteettikriisiksi, ja sotkin lyhyessä ajassa oman ja muiden elämän. Mutta ei niin pahaa, ettei jotain hyvääkin: tavatessamme professori Hikipää oli yksinäinen leski-

mies, joka tätini kohdatessaan sai uuden rakkauden, uuden alun ja uuden elämän.

Ja sitä olin palannut Helsinkiin juhlistamaan. Olkoonkin, että tilanne oli epätavallinen, haikeakin. Totesin tämän kuitenkin ilman suurempia tunteita, sillä olin myöhäisen lennon ja huonosti nukutun yön jälkeen liian väsynyt edes käsittämään, että olin todella suostunut palaamaan Helsinkiin ja tähän asuntoon, jonka luulin jättäneeni ikiajoiksi. Tunteiden käsittely ei ollut vielä ajan-kohtaista. Nyt vain keskityin suoriutumaan.

Nousin vuoteesta ja kietouduin pyyhkeeseen. Avasin oven halliin ja tuntui kuin olisin astunut lähihistoriaani. Näin tutun pitkänmallisen eteisen ja tummat pariovet sen päässä. Ne johtivat Hikipään puolelle. Mietin, joko siellä oli herätty unilääkekoomasta, ja livahdin pieneen kylpyhuoneeseen, joka oli pysynyt simpukkakuvioista suihkuverhoa myöten ennallaan. Ilmeisesti vanha vuokrahuoneeni ja kodinhoitohuoneen kulmaan tehty suihkutila oli museoitu lähtöni jälkeen.

Peseydyin, kuivasin, pukeuduin. Minulla ei ollut Helsingin toukokuuhun sopivia vaatteita, mutta vedin neuletakin hihatton mekon päälle ja etsin sateenvarjon. Merituuli pieksisi minut hengiltä, mutta tarvitsin kipeästi kahvia. Ruoka saisi odottaa, Martta oli ollut oikeassa painostani, sitä oli tullut lisää sitten viime näkemän. Reaktio oli kuitenkin ollut vähän liioiteltu. Painollani ei ollut asiaa ennätysten kirjaan, vaikka Martta ehkä muisti minut kapeampana ja kalpeampana; viime tapaamisesta oli kokonainen pieni elämä. Ennen Suomesta lähtöäni olin ollut nälkiintynyt ja stressaantunut kolmekymppinen, nyt olin hyvin syönyt ja stressaantunut viisikymppinen. Miksi, oi miksi olin suostunut tulemaan? Paikka muistutti minua yllättävän viiltävästi

salaisuuksistani, vaikka olin kuvitellut saavani minulle asetetut odotukset täytettyä ilman että joutuisin kohtaamaan menneet.

Katselin heppoista asuani huolestuneena eteishallin peilistä, kun Hikipään puolelle johtavat pariovet avautuivat. Ovella seisoi tätini Martta papiljotit päässään ja yllään kukkakuvioinen, korea plyysiasu. Metallinen kävelykeppi, joka nojasi lattiaan kolmella kumituttisella pisteellä, oli käytännöllinen särö turhamaisessa kuvassa.

”Mihis sinä olet menossa?” hän melkein kivahti. ”Aamupala on katettu.”

Tähän en ollut varautunut. En ollut koskaan Hikipään vuokralaisena asuessani päässyt parioven takana avautuvaa työhuonetta – tai kirjastoa, miten komeaa tilaa halusikin kutsua – pidemmälle. En jäänyt odottamaan kutsulle vahvistusta, vaan heitin sandaalit jaloistani ja pyrähdin lattian poikki tädin luokse. Hän kääntyi keppeineen kuin vanha auto, mutta ei halunnut apua. Se oli tulkittavissa äkeästä huitomisesta suuntaani.

Martta ohjasi minut hitaasti mutta varmasti kirjaston kautta ruokailuhuoneeseen, josta avautui näkymä synkkään keittiöön. Kurkin uteliaana ympärilleni yrittäen tulkita, oliko huoneen sisustus edesmenneen rouva Hikipään vai Martan käsialaa. Uskoin kuitenkin, että Martan makuun ruokailuhuone oli liian valkoinen ja kustavilainen. Sinikuvioiset koristeposliinit olivat kaukana siitä maanläheisestä, rehevästä tyylistä, jota Martta oli ainakin ennen suosinut. Absurdi museotunnelma vahvistui.

Pöytään oli katettu mallikelpoinen, suomalainen aamupala keitettyine munineen ja leikkeleineen. En muistanut, milloin olisin syönyt aamulla espresson ja voisarven lisäksi muuta kuin korkeintaan jonkin hedelmän, mutta olin valmis ahtamaan vatsaani kaikkea tarjolla olevaa, paitsi ehkä kuivattuja luumuja ja pellavan-

siemeniä, jotka selvästikin oli tarkoitettu vauhdittamaan suolen-
toimintaa. Martan elämää ei pilannut mikään niin varmasti kuin
ummetus, paitsi ripuli. Mieleeni palautui epämääräisiä muistiku-
via hänen matkajutuistaan, joiden kantava juoni oli ollut hotelli
helpotuksen etsiminen Afrikan ja Aasian maissa.

Martta hääräsi yhden käden tekniikalla minulle kahvia kup-
piin. Ei tullut kuulonkaan, että olisin osallistunut huseeraami-
seen. Istuin ja antauduin palveltavaksi. Suodatinkahvi maistui pe-
lastukselta ja ruisleipäsiivu nostalgialta. ??

”Syö, syö, mutta kyllä sinä syötkin”, sanoi Martta istahdettuaan
vastapäätä pitkän valkoisen pöydän ääreen.

Alistuin kohtalooni. Kohta palattaisiin painooni.

Pelastuin väijäämättömältä, kun takaani kuului ohut, käheä,
mutta sivistyneesti artikuloiva ääni:??

”Mutta hyvää huomenta, Päivi Heikkinen.”??

Nousin jaloilleni huterasti, kaikkien yllättävien tunteiden,
myönnettäköön se, järkyttämänä. Siinä hän oli, menneisyyteni
turvapaikan tarjoaja, vuokraisäntäni, arvostettu, arvokas profes-
sori Hikipää. En ollut tuntea häntä. Edessäni seisoi pieni tonttu-
mainen ukkeli. Olin muistellut häntä hoikkana, tyylikkäänä her-
rasmiehenä, mutta aika oli ajanut hänen ylitseen. Se, mitä oli
jäljellä, järkytti minua. Toivoin, ettei pettymys paistaisi paljaana
kasvoiltani. Tiesinhän, että professori oli parantumattomasti sai-
ras. En huijannut Hikipäätä.

”Tiedän”, hän sanoi ja tarttui käsiini.

”Aikaa on kulunut”, vastasin.

Hän päästi otteensa ja kutistui vielä pari senttiä lisää. Hän as-
teli varovaisesti tuoleista kiinni pitäen paikalleen Martan viereen,
kaatoi itselleen tutisevin käsin kahvia ja hymyili sitten kohteli-
aasti. Olin niin iloinen, että kohtalo, joka oli nakertanut hänen

ulkomuotoaan, oli jättänyt hänet muutoin ennalleen. En uskonut myötätuntoni riittävän dementikon kanssa seurusteluun. Asiat olisivat siis voineet olla hullumminkin: ainakin nämä kaksi omasta vääjäämättömästä vanhenemisestani muistuttavaa kurttuista miniatyyriä olivat muutoin tunnistettavia. Sulkisin vain silmäni heidän apuvälineiltään ja lisäosiltaan ja voisin kuvitella kaiken olevan niin kuin ennenkin. Pidin ihmisistä, ainakin joistakin, en kuitenkaan yhdenkään heikkouksista. Vanhuus ja sairaus karkottivat minut varmemmin kuin ilkeys.

Tässä sitä nyt kuitenkin oltiin, Helsingissä, kaasoksi lupautuneena.

Minkä taakseen jättää...

Aurinkoinen Cannes ja itsenäinen elämä saavat jäädä, kun ranskalaistunut Päivi palaa kahdenkymmenen vuoden jälkeen takaisin Helsinkiin. Edessä ovat Martta-tädin häät, joiden järjestämisessä Päivi on lupautunut auttamaan. Päivi ei ole kuitenkaan kertonut perheelleen aivan kaikkea ajastaan Ranskassa...

Vanha kotikaupunki sekä menneisyydestä tuttujen ja uusien ihmisten kohtaaminen tempaisevat Päivin muistojen ja tunteiden myllerrykseen ja saavat hänet epäilemään elämänvalintojaan. Kun yhden yön tuttavuudesta orastaakin jotain syvempää, onko Päivi valmis antamaan suhteelle mahdollisuuden? Entä mitä tapahtuu, kun Päivin huolella varjeltu salaisuus uhkaa paljastua?

Piiloleikki on haikean humoristinen, itsenäinen jatko-osa suositulle *Sinkkuleikki*-romaanille. Teos kuvaa tarkkanäköisesti aikuisen naisen matkaa rakkauden ja itsensä löytämiseen.

Virve Sammalkorpi on palkittu helsinkiläinen kirjailija, joka tunnetaan yllättävistä, omintakeisista ihmissuhteromaaneistaan.